

Asia: VN/19841/2024

Ulosottolaitoksen toimipaikkaverkostoa koskeva lausuntopyyntö

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunnolla olevassa suunnitelmassa esitetään Ulosottolaitoksen erittäin merkittävää vähentämistä nykyisestä 64 toimipaikasta 27 toimipaikkaan. Keski-Savon alueella lakkautettavaksi ehdotetaan molempien kaupunkien toimipisteitä eli Varkauden ja Pieksämäen toimipisteitä. Näiden kahden toimipisteen alueella asuu yli 65 000 henkilöä.

Toimipaikkaverkoston tarkastelussa käytettyjen arviointikriteerien mukaan kansalaiselle kohtuulliseksi asioimismatkaksi on katsottu puolentoista tunnin matka-aika. Jos kriteerillä on tarkoitettu yhdensuuntaista matka-aikaa, on arviointikriteerit asetettu tarkoitushakuisesti, sillä kolmen tunnin yhteismatka-aikaa ei voida pitää kansalaiselle kohtuullisena. Lisäksi on huomioitava, että osa velallisista on hankalassa asemassa, jolloin matkustaminen kauemmaksi Ulosottolaitoksen toimipisteeseen voi olla taloudellisesti tai muutoin hankalaa. Jos kriteerillä sen sijaan tarkoitetaan yhteismatka-aikaa asiointikerralle, ylittyvät kohtuulliset matka-ajat, mikäli toimipisteverkostoa harvennetaan esitetyllä tavalla.

Ulosottokaaren 1 luvun 11 §:n 4 momentissa säädetään, että toimintaa järjestettäessä on huolehdittava palveluiden alueellisesta saatavuudesta ja kielellisten oikeuksien toteutumisesta. Kun yli puolet nykyisistä toimipaikoista esitetään lakkautettavaksi ja merkittäviä alueita on jäämässä ilman Ulosottolaitoksen toimipistettä, voitaneen kyseenalaistaa lain tarkoituksen toteutuminen.

Lisäksi toimipisteiden vähentäminen lisääisi henkilöstön matka-aikoja, mikä oletettavasti vähentäisi varsinaisiin tehtäviin käytettävissä olevaa aikaa. Esityksessä ei myöskään ole arvioitu paikallistuntemuksen vähenemisen vaikutusta Ulosottoviraston toimintaan.

Esityksessä kuvataan, että valtion yhteispalvelupisteet täydentäisivät ulosoton palveluverkostoa, ja että Varkauteen tullaan perustamaan valtion yhteispalvelupiste.

Valtion palveluiden siirtyminen yhteispalvelupisteisiin on jo koettu pienissä kunnissa huonoin kokemuksin. Kun esimerkiksi Kelan ja TE-toimiston toimipisteet lakkautettiin pienissä kunnissa, ratkaisuksi tarjottiin yhteispalvelupistettä, ja kunnille tarjottiin lähes mitätön korvaus yhteispalvelupisteen järjestämisestä. Myöhemmin korvausten määrät ovat laskeneet niin alhaisiksi, että kunnat ovat joutuneet joko omalla kustannuksellaan huolehtimaan valtionpalveluiden saatavuudesta tai lopettamaan yhteispalvelutoiminnan. Näiden kokemusten perusteella on epäiltävissä, ettei valtion yhteispalvelupiste ole toimiva ja pitkäkestoinen ratkaisu palvelun järjestämiselle.

Ulosottolaitoksen toimipisteverkon vähentäminen on osa jo aiemmin alkanutta valtion palveluiden kaikkoamista pienemmistä kunnista, mutta nyt kohteena ovat jo keskikokoiset kaupungit. Joroisten kunta katsoo, että ulosottolaitoksen toimipisteitä ei tulisi vähentää esitetyllä tavalla, vaan Keski-Savon alueella tulisi säilyä jatkossakin Ulosottolaitoksen toimipiste.

Kuronen Jaakko
Joroisten kunta - Kunnanjohtaja